

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 22 września 2017 r. r.

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie Wydział X Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący:	SSR Joanna Stelmasik
Protokolant:	Sekretarz sądowy Paula Nowosielecka

po rozpoznaniu w dniu 22 września 2017 r. r.

na rozprawie

w sprawie z powództwa S. J. (1)

przeciwko Towarzystwu (...) spółce akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanej Towarzystwa (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda S. J. (1) kwotę 30 222,12 zł (trzydzieści tysięcy dwieście dwadzieścia dwa złote) wraz z ustawowymi odsetkami (określonymi od 1 stycznia 2016 r. jako odsetki ustawowe za opóźnienie) liczonymi od dnia 31 lipca 2014r.

II. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 2 922 zł (dwa tysiące dziewięćset dwadzieścia dwa złote) tytułem kosztów procesu.

III. nakazuje pobrać od pozwanej na rzecz Skarbu państwa Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie kwotę 1 701,28 zł (tysiąc siedemset jeden złotych 28/100) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. akt X GC 1455/15

UZASADNIENIE

W dniu 9 czerwca 2015 roku powód S. J. (1) wniósł do Sądu Rejonowego Szczecin – Centrum w Szczecinie pozew przeciwko pozwanej Towarzystwo (...) spółki akcyjnej z siedzibą w W. o zapłatę kwoty 10.100 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 31 lipca 2014 roku oraz kosztami postępowania. W uzasadnieniu powód wskazał, że w dniu 24 maja 2014 roku doszło do uszkodzenia pojazdu do niego należącego, w ten sposób, iż chcąc uniknąć zderzenia z pojazdem jadącym naprzeciwko znajdującym się na nieprawidłowym pasie, dokonał manewru obronnego i tym samym zjechał na pobocze uderzając w drzewo, zaś sprawca uciekł z miejsca zdarzenia. Podał, że w chwili zdarzenia legitymował się umową dobrowolnego ubezpieczenia autocasco zawartą z pozwaną. Powód wyjaśnił, że w odpowiedzi na zgłoszenie szkody pozwana odmówiła wypłaty odszkodowania wskazując, iż szkoda nie powstała w tych okolicznościach. Nie zgadzając się z decyzją ubezpieczyciela zlecił sporządzenie opinii przez rzeczoznawcę w zakresie techniki samochodowej w celu określenia przebiegu zdarzenia i weryfikacji stanowiska pozwanej, następnie zaś wezwał pozwaną do zapłaty kwoty 28.950 zł tytułem pełnego odszkodowania za powstałą szkodę majątkową. Powód

podkreślił, iż nie widząc przeciwwskazań, kontynuował jazdę przy zachowaniu bezpiecznej i dozwolonej prędkości na odcinku drogi jednojezdniowej, dwukierunkowej pasem wewnętrznym lewej strony, poruszając się jako pojazd mający pierwszeństwo przejazdu. Oświadczył, że pojazd sprzedał w stanie uszkodzonym.

W dniu 18 września 2015 roku Referendarz Sądowy w Sądzie Rejonowym Szczecin – Centrum w Szczecinie wydał nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym.

W złożonym sprzeciwie, w którym przedmiotowy nakaz został zaskarżony w całości, pozwana wniosła o oddalenie powództwa oraz zasądzenie na swoją rzecz kosztów postępowania. W piśmie pozwana potwierdziła, że w dniu zdarzenia drogowego – 24 maja 2014 roku powód posiadał zawartą z nią umowę dobrowolnego ubezpieczenia pojazdu autocasco. Pozwana wskazała, że po zgłoszeniu szkody przeprowadziła postępowanie likwidacyjne w trakcie którego ustalono, że ma ona charakter całkowity a jej wysokość ustalona jako różnica pomiędzy wartością pojazdu przed i po szkodzie wynosi 28. 950 zł. Podniosła, że w toku postępowania odmówiła przyjęcia odpowiedzialności wskutek ustalenia, że do szkody doszło w innych okolicznościach niż te które podano przy jej zgłoszeniu, w szczególności zakres uszkodzeń pojazdu wykluczał możliwość ich powstania na skutek kontaktu pojazdu z przydrożnym drzewem. W konsekwencji powyższego, pozwana zakwestionowała roszczenie powoda zarówno co do zasady jak i wysokości. Pozwana podniosła, że jej odpowiedzialność oraz sposób obliczenia wysokości odszkodowania zostały ustalone przez strony w umowie ubezpieczenia, a dokładniej Ogólnych Warunkach Ubezpieczenia. Powołując się na zapisy tego dokumentu pozwana podniosła, że ubezpieczający zobowiązany był umożliwić ubezpieczycielowi ustalenie okoliczności zdarzenia i rozmiaru szkody, stąd z uwagi na ustalenie, iż do szkody doszło w innych okolicznościach niż podane przez powoda odmówiono przyznania odszkodowania. Z ostrożności procesowej pozwana zakwestionowała także wysokość dochodzonego przez powoda odszkodowania. W pierwszej kolejności podniosła, że nie odpowiada za koszty akcji holowniczej, następnie zaś wskazała, że do obliczenia wysokości odszkodowania powinna zostać przyjęta wartość netto. Zwróciła uwagę, że zgodnie z zapisami OWU odszkodowanie w przypadku wystąpienia tzw. szkody całkowitej ustala się jako kwotę stanowiącą różnicę pomiędzy wartością pojazdu bezpośrednio przed zaistnieniem szkody, nie większą jednak niż suma ubezpieczenia z dnia zawarcia umowy, a wartością pojazdu w stanie uszkodzonym.

W piśmie z dnia 7 stycznia 2016 roku powód podniósł, że klauzula przewidująca brak odpowiedzialności ubezpieczyciela w przypadku gdy szkoda powstała w okolicznościach innych niż podano to przy zgłoszeniu szkody, uznana została za klauzule abuzywną. Powód podkreślił, że postępowanie likwidacyjne odnośnie zakresu uszkodzeń i oględzin miejsca zdarzenia nie zostało przeprowadzone prawidłowo, co w konsekwencji doprowadziło do nieuzasadnionej odmowy przyjęcia przez pozwaną odpowiedzialności za szkodę i odmowy wypłaty odszkodowania. Zwrócił uwagę, że ubezpieczyciel odpowiada także za kosztu akcji ratowniczej, gdyż była ona w tej sytuacji niezbędna, stąd pozostaje w związku przyczyno – skutkowym ze szkodą.

W piśmie z dnia 8 czerwca 2017 roku powód oświadczył, że dokonuje rozszerzenia powództwa o kwotę 20.122, 12 zł, tym samym wnosząc o zasądzenie kwoty 30.222, 12 zł z odsetkami ustawowymi za opóźnienie liczonymi od dnia 31 lipca 2014 roku. Powód wyjaśnił, że zgodnie z opinią biegłego sądowego szkoda całkowita w pojeździe wynosiła 27.563, 42 zł zaś wysokość szkody należy powiększyć o koszt holowania pojazdu – 2.500 zł netto oraz o kwotę 158, 70 zł, którą wydatkował z tytułu opłaty za parking pojazdu.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

S. J. (1) oraz Towarzystwo (...) spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w W. łączyła umowa ubezpieczenia w wariantcie autocasco z okresem ubezpieczenia od dnia 15 września 2013 roku do dnia 15 września 2014 roku. Strony ustaliły sumę ubezpieczenia na kwotę 80.000 zł netto. Przedmiotem ubezpieczenia był ciągnik siodłowy o nr rejestracyjnym (...).

Zakres ubezpieczenia autocasco standard oznaczał pomniejszanie sumy ubezpieczenia po wypłacie odszkodowania, wprowadzenie udziału własnego gdy kierującym jest osoba o zwiększonym ryzyku oraz brak procentowego pomniejszenia wartości części przy wymianie. W związku z przyjęciem sumy ubezpieczenia pojazdu w wartości

netto (bez podatku VAT) w przypadku częściowego jego uszkodzenia, zniszczenia, kradzieży jego części lub pojazdu, wysokość odszkodowania ustalona miała być przez zakład ubezpieczeń w wartościach netto, wynikających z postanowień Ogólnych Warunków Ubezpieczenia, na podstawie których zawarto umowę ubezpieczenia.

Zgodnie z § 2 ust. 4 OWU przez odszkodowanie rozumie się kwotę ustaloną wg zasad określonych w niniejszych OWU, należną w razie powstania szkody, uwzględniającą wszelkie potraceria wynikłe z warunków zawartej umowy ubezpieczenia. W razie zawarcia umowy ubezpieczenia w oparciu o wartość pojazdu netto (bez VAT) do ustalenia wysokości odszkodowania przyjmuje się wartość netto.

Zgodnie z § 2 ust. 11 OWU szkodą całkowitą jest szkoda, w wyniku której pojazd uległ uszkodzeniu w takim stopniu, że koszty naprawy ustalone zgodnie z § 14 OWU przekraczają 70% wartości tego pojazdu bezpośrednio przed zaistnieniem szkody.

Do kwalifikacji szkody jako szkoda całkowita, zgodnie z § 2 ust. 11, przy wycenie kosztów naprawy pojazdu przyjmuje się: 1) koszt robocizny ustalony według cen brutto (z VAT) w oparciu o: naprawcze normy czasowe określona przez producenta pojazdu i ujęte w systemie A. lub E.; średnią stawkę za 1 roboczogodzinę stosowaną przez autoryzowane stacje obsługi ((...)) z terenu województwa, względem którego dokonano taryfikacji składki - w przypadku gdy w umowie zostało zniesione procentowe pomniejszenie wartości części; średnią stawkę za 1 roboczogodzinę stosowana przez warsztaty poza (...) z terenu województwa, względem którego dokonano taryfikacji składki - w przypadku, gdy w umowie me zostało zniesione procentowe pomniejszenie wartości części, 2) koszt części zamiennych ustalony według cen brutto (z VAT) na podstawie cen podanych w aktualnych polskich wydaniach systemu A. lub E. opartych na danych producenta, importera pojazdu, nie więcej niż średnie ceny zalecane przez producenta pojazdu lub oficjalnych importerów do stosowania przez ich sieci serwisowe, z uwzględnieniem zapisów § 15 ust. 3 pkt 2b) - 6).

W przypadku braku cen części lub norm czasowych robocizny w systemie A. i E. przyjmuje się ceny i normy dla pojazdu najbardziej zbliżonego właściwościami techniczno – eksploatacyjnymi. Wartość pojazdu w stanie uszkodzonym jest to wartość elementów i zespołów pojazdu nieuszkodzonych lub uszkodzonych w takim stopniu, że posiadają wartość handlową. Wartość pojazdu w stanie uszkodzonym ubezpieczyciel określa z uwzględnieniem wartości pojazdu bezpośrednio przed zaistnieniem szkody, charakteru i zakresu uszkodzeń oraz sytuacji rynkowej w zakresie obrotu pojazdami uszkodzonymi (§ 14 ust. 3).

Wysokość odszkodowania z tytułu szkody całkowitej ustala się, z zastrzeżeniem § 18 jako kwotę stanowiącą różnicę pomiędzy wartością pojazdu bezpośrednio przed zaistnieniem szkody, jednak niż sumą ubezpieczenia z dnia zawarcia umowy, a wartością pojazdu w stanie uszkodzonym (§ 14 ust. 4).

W związku ze zgłoszeniem szkody ubezpieczony w chwili powstania szkody zobowiązany jest do postępowania zgodnie ze wskazówkami udzielonymi przez pracownika; udostępnić materiały wymagane przez ubezpieczyciela przy likwidacji szkody niezbędne do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela, okoliczności zdarzenia oraz wysokości szkody; umożliwić ubezpieczycielowi ustalenie okoliczności zdarzenia i rozmiaru szkody; zabezpieczyć możliwość dochodzenia roszczeń odszkodowawczych wobec osób trzecich odpowiedzialnych za szkodę (§ 13 ust. 1 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia).

Zgodnie z § 13 ust. 6 OWU w razie niedopełnienia któregokolwiek z obowiązków ubezpieczyciel może odmówić wypłaty odszkodowania lub je odpowiednio zmniejszyć, o ile niedopełnienie miało wpływ na ustalenie odpowiedzialności za szkodę, okoliczności zdarzenia bądź ustalenia lub zwiększenie rozmiaru szkody.

Ubezpieczyciel niezależnie od odszkodowania ustalonego zgodnie z § 14-16 i § 18-19 dodatkowo zwraca koszty udokumentowane oryginalnymi fakturami/rachunkami i uzasadnione ekonomicznie oraz okolicznościami zdarzenia, za które ponosi odpowiedzialność z tytułu ubezpieczenia (...). Dotyczy to wyłącznie kosztów: zabezpieczenia uszkodzonego pojazdu w okresie nie dłuższym niż do dnia dokonania przez ubezpieczyciela oględzin uszkodzonego pojazdu, o ile me odstąpiła od dokonania oględzin, transportu uszkodzonego pojazdu, kosztów wynikłych z

zastosowania środków w celu ratowania pojazdu, zapobieżenia szkodzi lub zmniejszenia jej rozmiarów, dodatkowego badania technicznego zgodnie z § 15 ust. 7 (§ 20 ust. 1 OWU).

Zgodnie z § 21 ust. 1 ubezpieczyciel jest zobowiązany wypłacić odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia zgłoszenia szkody.

Dowód:

- polisa k. 11-13.

W dniu 24 maja 2014 roku S. J. (1) jechał z prędkością ok. 50 km/h pojazdem marki (...) o nr rejestracyjnym (...) prawym pasem ul. (...) w kierunku Ś.. Z naprzeciwka wyjechał na niego czołowo, wjeżdżając na jego pas ruchu pojazd osobowy marki B. koloru czarnego. Chcąc uniknąć zderzenia S. J. (1) odruchowo skręcił w prawo, pojazd wpadł do rowu melioracyjnego oraz między drzewostan, zatrzymał się w odległości ok. 1m od drzewa. Kierowca pojazdu osobowego nie zatrzymał się.

Po zdarzeniu S. J. (1) zadzwonił na numer alarmowy 112, zaś po przekazaniu ratownikowi informacji o stanie zdrowia, został skontaktowany z Policją w G.. W trakcie rozmowy z funkcjonariuszem otrzymał informacje, że z uwagi na brak uszkodzenia ciała, nie będzie konieczny przyjazd patrolu policji, jednakże należy dokonać usunięcia pojazdu z drogi.

Dowód:

- przesłuchanie powoda S. J. (1) k. 111-112.

W dniu 24 maja 2014 roku P. M. w ramach prowadzonej działalności gospodarczej wykonywał usługę pomocy drogowej dotyczącą pojazdu marki (...) o nr rejestracyjnym (...).

Podczas poruszania się pojazdem patrolowym w kierunku autostrady na ul. (...) przed zjazdem do Z. dostrzegł ciągnik siodłowy znajdujący się po za drogą. Po rozmowie z S. J. (1) P. M. zawrócił na bazę, gdzie dokonano podpięcia holownika, następnie zaś wrócił na miejsce zdarzenia i przystąpił do akcji wydobywania pojazdu na drogę.

Pojazd był uszkodzony. Uszkodzona została kabina – przyparta do drzewa, szyba czołowa, słupek, dach, oderwane zostało lusterko od strony pasażera, zderzak oraz stopnie z prawej strony. Nadto wystąpił wyciek płynu. W miejscu zdarzenia występował gęsty drzewostan – były to wysokie, masywne drzewa. Brak było barier oraz pasa awaryjnego, znajdował się jedynie rów melioracyjny. Z uwagi na występujący rodzaj gruntu pojazd wydobywany był poprzez wyciąganie go od tyłu oraz pociągnięcie z przodu pojazdu, tak żeby obciążyć go od gruntu, w którym był wryty. Pojazd wydobywany był torem wejściowym, podniesiony za tylną oś, następnie zaś został odholowany na ul. (...) – na parking strzeżony. Akcja ratownicza trwała dłużej z uwagi na ukształtowanie terenu – kamienie, konary.

Czynności podjęte na miejscu podlegały na wyciągnięciu pojazdu z rowu pobocza drogi, przy zatoczce autobusowej na ulicy (...) w niedalekiej odległości od skrzyżowania w ulice (...). Pojazd miał uszkodzenia prawego przodu i zawieszenia. Na miejscu zdarzenia sporządzona została dokumentacja fotograficzna z przeprowadzonej akcji.

W dniu 24 maja 2014 roku P. M. wystawił S. J. (1) fakturę VAT tytułem usługi pomocy drogowej dla pojazdu na kwotę 2.500 zł netto (3.075 zł brutto).

Dowód:

- faktura VAT k. 35,
- oświadczenie P. M. k. 37,
- zdjęcia z miejsca zdarzenia k. 107,

- dokumentacja fotograficzna k. 7-10,
- zeznania świadka P. M. k. 108-110,
- przesłuchanie powoda S. J. (1) k. 111-112.

Po zdarzeniu S. J. (2) poinformował telefonicznie pozwany zakład ubezpieczeń o powstałej szkodzie. Ubezpieczyciel wyznaczył technika, który dokonał oceny stanu technicznego pojazdu, potwierdzenia danych, sporządził dokumentację techniczną uszkodzenia pojazdu. W dniu 28 maja 2014 roku przeprowadzone zostały oględziny na parkingu strzeżonym na którym znajdował się pojazd.

Po dokonanych oględzinach, w dniu 1 czerwca 2014 roku pozwany zakład ubezpieczeń sporządził dokumenty związane z wysokością powstałej szkody: wycenę zgodnie z którą wartość pojazdu przed szkodą wynosiła 70.200 zł brutto, po szkodzie 29.800 zł brutto, różnica wartości przed i po szkodzie wynosiła 40.400 zł brutto. Zakład ubezpieczeń sporządził również informacje o wysokości szkody ustalając koszt naprawy pojazdu na kwotę 64. 411, 29 zł.

Pozwany zakład ubezpieczeń przesłał S. J. (1) kosztorys naprawy pojazdu, wycenę pojazdu na dzień szkody oraz wycenę naprawy. Z oceny technicznej wynikało, że powstała w pojeździe szkoda ma charakter całkowity.

Ubezpieczyciel podjął czynności celem zbycia pozostałości pojazd – wystawił je na portalu aukcyjnym w okresie od 1 czerwca 2014 roku do 3 czerwca 2014 roku. Najwyższa złożona oferta zakupu pozostałości opiewała na kwotę 41.250 zł. S. J. (1) sprzedał pojazd nabywcy pozyskanemu przez zakład ubezpieczeń.

W dniu 6 czerwca 2014 roku S. J. (1) wystawił podmiotowi: Zakład Usługowo – (...) w B. fakturę VAT tytułem sprzedaży ciągnika o nr rejestracyjnym (...) na kwotę 41.249, 89 zł brutto (33.356, 58 zł netto). W fakturze wskazano, że kupujący zapoznał się ze stanem technicznym pojazdu – naczepa po kolizji, jako pozostałość po szkodzie.

Dowód:

- faktura VAT k. 34,
- dokumentacja fotograficzna k. 37,
- dokumenty z akt szkody k. 83,
- przesłuchanie powoda S. J. (1) k. 111-112.

W dniu 24 maja 2014 roku Przedsiębiorstwo Handlowo – Usługowe (...), (...) spółka jawna z siedzibą w S. wystawiła S. J. (1) fakturę VAT tytułem usługi parkingu przez okres 8 dni na łączną kwotę 158, 70 zł netto (195, 20 zł brutto).

Dowód:

- faktura VAT k. 168.

W dniu 26 maja 2014 roku S. J. (1) złożył oświadczenie zgodnie z którym w dniu 24 maja 2014 roku jadąc drogą w kierunku Ś. do drogi (...) składem marki (...) o nr rejestracyjnym (...) z prędkością około 50 km/h z zakrętu wyjechał na niego czołowo pojazd osobowy marki B. w kolorze czarnym. Oświadczył, że w celu nie dopuszczenia do zderzenia się z pojazdem skręcił w prawo – co spowodowało wjechanie do rowu oraz uderzenie w drzewo. Wskazał, że niezwłocznie skontaktował się ze służbami pod nr 112, operator przyjął jego zgłoszenie oraz skontaktował go z policją, która poinformowała go, że jeżeli brak jest ofiar powinni samodzielnie zwrócić się o pomoc drogową i usunąć pojazd, co też uczynił. Oświadczył, że wezwana pomoc drogową przeprowadziła akcje wyciągnięcia ciągnika siodłowego z rowu oraz holowania na parking.

Dowód:

- oświadczenie powoda ze szkicem k. 14-15.

Pismem z dnia 30 czerwca 2014 roku pozwany zakład ubezpieczeń poinformował S. J. (1), że po rozpatrzeniu zgłoszonych roszczeń z tytułu ubezpieczenia autocasco standard odmawia wypłaty odszkodowania w związku z uszkodzeniem pojazdu (...) o nr rejestracyjnym (...), wskazując, że po dokonanych czynnościach likwidacyjnych ustalono, że szkoda powstała w innych okolicznościach niż podano podczas zgłoszenia szkody, gdyż zakres uszkodzeń oraz oględziny miejsca zdarzenia wykluczyły możliwość powstania uszkodzeń w deklarowanych przez S. J. (1) okolicznościach.

Dowód:

- pismo pozwanej k. 16.

S. J. (1) zlecił rzeczoznawcy techniki samochodowej ruchu drogowego i wyceny pojazdów mgr inż. M. M. sporządzenie opinii technicznej celem analizy powstania zdarzenia drogowego z dnia 24 maja 2014 roku zaistniałego około godziny 15:00 na ulicy (...) na obrzeżach miasta S. w wyniku którego uszkodzeniu uległ pojazd marki (...) o nr rejestracyjnym (...). We wnioskach opinii rzeczoznawca wskazał, że uwzględniając szczegółową analizę omawianego przypadku zdarzeniowego oraz uwzględniając przeprowadzone oględziny miejsca kolizji, a ponadto uwzględniając okoliczności powstania zdarzenia nie można w żaden sposób wykluczyć, iż do omawianego zdarzenia doszło w czasie i miejscu podanym przez jej uczestnika.

Dowód:

- opinia techniczna k. 17-28,
- przesłuchanie powoda S. J. (1) k. 111-112.

Nie zgadzając się z decyzją pozwanego zakładu ubezpieczeń, pismem z dnia 6 października 2014 roku S. J. (1) wniósł od niej odwołanie wnosząc o wypłatę bezspornej kwoty odszkodowania.

Dowód:

- odwołanie k. 29-30.

Pismem z dnia 3 grudnia 2014 roku S. J. (1) wezwał pozwany zakład ubezpieczeń do zapłaty kwoty 28.950 zł tytułem odszkodowania za szkodę majątkową powstałą w następstwie zdarzenia z dnia 24 maja 2014 roku.

W odpowiedzi, pismem z dnia 28 stycznia 2015 roku pozwany zakład ubezpieczeń poinformował o podtrzymaniu swojego stanowiska, wskazując, że wniesiona korespondencja nie ujawniła innych okoliczności niż te, które zostały wzięte pod uwagę przy podejmowaniu decyzji.

Dowód:

- wezwanie do zapłaty k. 31-32,
- pismo z dn. 28.01.2015 r. k. 33.

Zarówno miejsce jak i przebieg zdarzenia były zgodne z oświadczeniem złożonym przez S. J. (1). Manewr obronny wykonany przez S. J. (1) w celu uniknięcia zderzenia czołowego z samochodem osobowym należy uznać za poprawny, stąd nie można przypisać przyczynienia się do powstania szkody.

Koszt naprawy pojazdu wynikający ze zdarzenia z dnia 23 maja 2014 roku wynosił 98.162, 10 zł netto w maju 2014 roku. Wartość pojazdu przed szkodą wynosiła 61.000 zł netto. Szkoda miała charakter szkody całkowitej. Jej wysokość wynosiła 27.563, 42 zł.

Dowód:

- opinia biegłego sądowego k. 132-154.

Sąd zważył co następuje:

Powództwo okazało się uzasadnione.

W rozpoznawanej sprawie powód dochodził odszkodowania w związku z uszkodzeniem pojazdu na podstawie zawartej z pozwanym zakładem ubezpieczeń umowy ubezpieczenia autocasco.

Podstawę prawną żądania powoda stanowił więc art. 805 k.c. zgodnie z którym przez umowę ubezpieczenia ubezpieczyciel zobowiązuje się, w zakresie działalności swego przedsiębiorstwa, spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę.

Na wstępie wskazać należy, że umowa ubezpieczenia w opcji autocasco, jest ubezpieczeniem dobrowolnym i przepisy kodeksu cywilnego ani ustawy ubezpieczeniowej nie regulują szczegółowo całokształtu kwestii związanych z ubezpieczeniem w każdym z jego rodzajów. Szczegółowe postanowienia dotyczące konkretnego ubezpieczenia ustalane są w warunkach ubezpieczenia, które precyzują kwestie związane z odszkodowaniem przysługującym ubezpieczonemu, w tym sposób wyliczenia jej wysokości. Ogólne warunki umów ubezpieczenia, opracowywane przez zakłady ubezpieczeń, a stosowane jako wzorce umów w rozumieniu art. 384 i następne odgrywają więc istotną rolę, a jako integralna część umowy wiążą drugą stronę, jeżeli zostają jej doręczone przed zawarciem umowy, bez względu na okoliczność czy kontrahent zapoznał się z jej treścią. Istotna jest wyłącznie kwestia doręczenia wzorca, a nie tego, czy skorzystano z możliwości zapoznania się z jego postanowieniami (por. K. Zagrobelny (w:) Kodeks..., s. 617; M. Bednarek (w:) System..., s. 592). Ponieważ tę postać wzorca dotyczącego ubezpieczeń dobrowolnych kreuje zakład ubezpieczeń, a więc strona umowy, charakter prawny ogólnych warunków ubezpieczeń AC można określić mianem kwalifikowanego wzorca nienormatywnego, zawierającego postanowienia o charakterze umownym.

Zaznaczenia wymaga, że uregulowanie szczegółowych zasad odpowiedzialności stanowi ogólnie przyjętą praktykę i jest wyrazem tzw. zasady swobody umów, która pozwala podmiotom kształtować stosunki cywilnoprawną mocą własnych decyzji w ramach autonomii woli. Powyższe stwierdzenie potwierdza także stanowisko wyrażone przez Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 8 kwietnia 2003 r., (sygn. akt IV CKN 53/01) zgodnie z którym „o ile bezwzględnie obowiązujące przepisy nie regulują określonych praw i obowiązków, strony mają, w granicach wynikających z art. 353¹ k.c., swobodę ułożenia stosunku prawnego. Strony umowy ubezpieczenia autocasco mogą zatem wprowadzić do treści stosunku umownego środki prawne służące ochronie uprawnionego interesu ubezpieczyciela”.

Umowa auto casco ze względu na swoją dobrowolność oraz fakt, że jest ona umową bezpośrednio łączącą poszkodowanego i ubezpieczyciela może przewidywać różnorodne przesłanki ograniczające odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń – między innymi poprzez wskazanie sposobu powstania szkody, które nie podlegają zlikwidowaniu na podstawie tej umowy czy też pomniejszenie wysokości odszkodowania o określone kwoty. Oznacza to, że w przypadku tego rodzaju umowy nie zawsze można mówić o pełnej refundacji poniesionej szkody. Zasada pełnego odszkodowania w rozumieniu 361 § 2 k.c. ma zastosowanie tylko w przypadku odpowiedzialności ubezpieczyciela z tytułu zawarcia przez sprawcę szkody umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych za szkody powstałe w związku z ruchem tych pojazdów (OC). Umowa ubezpieczenia OC ma bowiem chronić poszkodowanych oraz zapewniać im pełne pokrycie szkody powstałej w wyniku zdarzenia, z którym ustawa wiąże obowiązek odszkodowawczy. Odmiennie natomiast przedstawia się sytuacja w przypadku umowy ubezpieczenia AC, która ze swojej natury jest umową dobrowolną, kształtowaną wolą stron umowy. Ubezpieczyciel na podstawie tej umowy zobowiązany jest do udzielenia ochrony ubezpieczeniowej i ewentualnej wypłaty świadczenia tylko w takim zakresie i pod takimi warunkami, na jakie umówiły się strony w umowie oraz ogólnych warunkach ubezpieczenia. Zaznaczenia wymaga, że inaczej niż w przypadku odszkodowania z tytułu OC

sprawcy, zakład ubezpieczeń może uzależnić wysokość przysługującego odszkodowania od spełnienia określonych warunków przez poszkodowanego, jeżeli taką możliwość przewidział w umowie ubezpieczenia lub też OWU.

Bezspornym w okolicznościach niniejszej sprawy było to, że powoda oraz pozwaną łączyła umowa ubezpieczenia AC. Spornym nie był także fakt, że w okresie ubezpieczenia wskutek zdarzenia komunikacyjnego w pojeździe będącym jej przedmiotem powstała szkoda.

Pozwana kwestionując żądanie pozwu podniosła bowiem, że w toku postępowania likwidacyjnego ustalono, że do szkody nie mogło dojść w okolicznościach podanych przez powoda, co uprawniało ją do odmowy przyznania odszkodowania. W dalszej kolejności zakwestionowała wysokość dochodzonego odszkodowania podnosząc, że nie odpowiada za koszty akcji ratowniczej, a nadto, że do ustalenia jej wysokości należy przyjmować kwoty netto.

W ocenie Sądu ustalenie okoliczności spornych - związanych z przebiegiem zdarzenia szkodowego, zakresem oraz rozmiarem szkody wymagało wiadomości specjalnych, a więc zgodnie z art. 278 § 1 kpc wezwania biegłego celem zasięgnięcia opinii.

Biegły sądowy ustalił, że zarówno miejsce jak i przebieg zdarzenia były zgodne z oświadczeniem złożonym przez S. J. (1). Manewr obronny wykonany przez S. J. (1) w celu uniknięcia zderzenia czołowego z samochodem osobowym biegły uznał za poprawny, w konsekwencji wskazał, że nie można przypisać powodowi przyczynienia się do powstania szkody. Koszt naprawy pojazdu wynikający ze zdarzenia z dnia 23 maja 2014 roku biegły ustalił na kwotę 98.162, 10 zł netto w maju 2014 roku, natomiast wartość pojazdu przed szkodą na kwotę 61.000 zł netto. Biegły ustalił, że szkoda miała charakter całkowity, a jej wysokość stanowiąca różnicę między wartością pojazdu przed szkodą (61.000 zł), a kwotą za jaki pojazd został sprzedany w stanie uszkodzonym (33 536, 58 zł) wynosiła 27.563, 42 zł.

W ocenie Sądu, opinia biegłego, sporządzona przez osobę, która posiada fachową wiedzę i niezbędne doświadczenie w materii objętej jej przedmiotem, jest jasna, logiczna, a wnioski w niej zawarte konkretnie sformułowane. Biegły opracowując opinię oparł się na całokształcie zebranego w sprawie materiału dowodowego w sposób precyzyjny uzasadnił treść opinii, a przedstawione przez niego twierdzenia zostały powiązane z opisanym w opinii procesem rozumowania. W konsekwencji Sąd uznał opinię za w pełni przekonującą i uczynił ją podstawą ustaleń w sprawie. Podkreślenia wymaga, że nie była ona kwestionowana przez żadną ze stron postępowania.

Odnosząc się w pierwszej kolejności do odpowiedzialności ubezpieczyciela zwrócić należy uwagę na zapis § 13 ust. 1 Ogólnych Warunków Ubezpieczenia zgodnie z którym w związku ze zgłoszeniem szkody ubezpieczony w chwili powstania szkody zobowiązany między innymi do udostępnienia materiały wymagane przez ubezpieczyciela przy likwidacji szkody niezbędne do ustalenia odpowiedzialności ubezpieczyciela, okoliczności zdarzenia oraz wysokości szkody oraz do umożliwienia ubezpieczycielowi ustalenie okoliczności zdarzenia i rozmiaru szkody. Jak wynika z § 16 ust. 6 OWU niedopełnienie tego obowiązku uprawniało ubezpieczenia do odmowy wypłaty odszkodowania lub jego odpowiedniego zmniejszenia, o ile miało ono wpływ na ustalenie odpowiedzialności za szkodę, okoliczności zdarzenia bądź ustalenie lub zwiększenie rozmiaru szkody.

Podkreślenia wymaga, iż w celu przeprowadzenia postępowania likwidacyjnego oraz wypłaty należnego odszkodowania, powód – ubezpieczony, przekazał pozwanej informacje związane z powstaniem szkody, w tym z jej przebiegiem, co znalazło wyraz w złożonym w dniu 26 maja 2014 roku oświadczeniu. Co więcej, po odmowie przez pozwaną przyznania odszkodowania z uwagi na ustalenie, że do szkody nie mogło dojść w okolicznościach przez niego podanych, zlecił on sporządzenie opinii technicznej przez rzeczoznawcę, która następnie była podstawą wystosowanego odwołania od decyzji. Zauważyć należy, że z przedstawioną przez powoda wersją wydarzeń korespondują zeznania świadka P. M., który świadczył na jego rzecz usługę podniesienia pojazdu oraz holowania na teren parkingu strzeżonego. Z zeznań tych wynika bowiem, że ciągnik znajdował się w rowie melioracyjnym w pobliżu drzewostanu. Świadek zwrócił także uwagę na uszkodzenia prawej strony pojazdu. Podkreślić należy, iż biegły sądowy w sporządzonej opinii potwierdził, iż zarówno miejsce jak i przebieg zdarzenia były zgodne ze złożonym przez S. J.

(1) oświadczeniem, a wykonany przez niego manewr obronny w celu uniknięcia zderzenia czołowego z samochodem osobowym uznał za poprawny.

W konsekwencji powyższego, w świetle przywołanych zapisów Ogólnych Warunków Umowy ubezpieczenia autocasco, brak było podstaw do wyłączenia odpowiedzialności pozwanego zakładu ubezpieczeń za powstałą szkodę.

Odnosząc się do wysokości odszkodowania, zaznaczyć należy, że bezspornym w okolicznościach sprawy był fakt, iż powstała szkoda miała charakter całkowity. W sporządzonej opinii biegły potwierdził te ustalenia. Wstępnie wskazać również należy, iż zgodnie z zapisami umowy oraz jej warunkami ogólnymi odszkodowanie ustalone powinno być przy uwzględnieniu kwot netto. Należy mieć na uwadze, iż pojazd w stanie uszkodzonym został sprzedany za 33 536, 58 zł netto, stąd za właściwym należy uznać wyliczenie odszkodowania przy przyjęciu tej kwoty jako wartości pojazdu po szkodzie. W konsekwencji powyższego, wysokość szkody całkowitej, obliczona jako różnica pojazdu przed szkodą oraz po szkodzie, zgodnie z ustaleniami biegłego wynosiła 27.563, 42 zł.

Podkreślenia wymaga, iż zgodnie z § 20 ust. 1 OWU ubezpieczyciel niezależnie od odszkodowania ustalonego zgodnie z § 14-16 i § 18-19 dodatkowo był zobowiązany do zwrotu kosztów udokumentowanych oryginalnymi fakturami czy też rachunkami i uzasadnionych ekonomicznie oraz okolicznościami zdarzenia, za które ponosi odpowiedzialność z tytułu ubezpieczenia (...). Obowiązek ten dotyczył kosztów zabezpieczenia uszkodzonego pojazdu w okresie nie dłuższym niż do dnia dokonania przez ubezpieczyciela oględzin uszkodzonego pojazdu, o ile nie odstępiała od dokonania oględzin, transportu uszkodzonego pojazdu oraz kosztów wynikłych z zastosowania środków w celu ratowania pojazdu, zapobieżenia szkodzie lub zmniejszenia jej rozmiarów oraz kosztów dodatkowego badania technicznego zgodnie z § 15 ust. 7.

W okolicznościach sprawy w związku ze zdarzeniem drogowym powód podniósł koszty akcji ratowniczej (wyciągnięcia pojazdu z rowu melioracyjnego, podniesienia go oraz odholowania na parking strzeżony)- z tytułu czego wystawiona została faktura VAT na kwotę 2.500 zł netto. Nadto, powód poniósł koszty związane z koniecznością umieszczenia uszkodzonego pojazdu na parkingu strzeżonym, celem dokonania jego oględzin, który to koszt został udokumentowany w fakturze z dnia 24 maja 2014 roku wystawionej na kwotę 158, 70 zł netto. Wątpliwości Sądu nie budziło, iż koszty te były uzasadnione okolicznościami zdarzenia i mieściły się w ramach kosztów wskazanych w § 20 ust. 1 OWU. Były one bowiem ściśle związane w pierwszej kolejności z koniecznością zastosowania środków w celu ratowania pojazdu, zmniejszenia rozmiaru szkody, a nadto obejmowały transport uszkodzonego pojazdu oraz jego zabezpieczenie w związku z koniecznością przeprowadzenia oględzin.

Biorąc pod uwagę powyższe ustalić należało, iż powód na podstawie zawartej umowy ubezpieczenia w wariancie autocasco zasadnie domagał się odszkodowania obejmującego wysokość szkody całkowitej powstałej w pojeździe w kwocie 27.563, 42 zł, koszty parkingu strzeżonego w kwocie 158, 70 zł oraz koszty pomocy drogowej w kwocie 2.500 zł, a więc łącznej kwoty 30.222, 12 zł.

O odsetkach Sąd orzekł zgodnie z żądaniem pozwu na podstawie art. 481 § 1 k.c., stosownie do którego jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Sąd zwrócił uwagę, że zgodnie z § 21 ust. 1 OWU ubezpieczyciel był zobowiązany wypłacić odszkodowanie w terminie 30 dni licząc od dnia zgłoszenia szkody.

Sąd ustalił stan faktyczny w oparciu o treść przedłożonych do akt dowodów z dokumentów. Żadna ze stron nie kwestionowała ich prawdziwości, a i w ocenie Sądu nie budziły one żadnych wątpliwości. Sąd oparł się również na zeznaniach świadka P. M. oraz przesłuchaniu powoda, nie znajdując podstaw by odmówić im wiary. Podstawą stanu faktycznego była także opinia biegłego sądowego, która w ocenie Sadu była jasna i logiczna, a przedstawione w niej wnioski zostały logicznie uargumentowane.

Rozstrzygnięcie o kosztach procesu (pkt II sentencji) znajduje postawę prawną w 108 § 1 zd. 1 k.p.c. w związku z art. 98 § 1 k.p.c., który stanowi, że strona przegrywająca sprawę obowiązana jest zwrócić przeciwnikowi na jego

żądanie koszty niezbędne do celowego dochodzenia praw i celowej obrony. W niniejszej sprawie stroną wygrywającą jest strona powodowa i jako taka jest uprawniona do żądania zwrotu kosztów procesu przez przeciwnika. Na koszty poniesione przez powoda w łącznej kwocie 2.922 złożyło się: opłata sądowa od pozwu – 505 zł, opłata skarbową od pełnomocnictwa – 17 zł oraz koszty zastępstwa procesowego – 2.400 zł (ustalone na podstawie § 6 pkt 5 w zw. z § 2 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu).

W pkt III sentencji wyroku Sąd w oparciu o przepis art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych oraz art. 130³ § 2 kpc orzekł o nieuiszczonych kosztach sądowych obciążając nimi pozwaną jako stronę przegrywającą sprawę w całości. Na koszty te złożyła się kwota 694, 28 zł stanowiąca wynagrodzenie biegłego sądowego w części niepokrytej przez wniesioną przez pozwaną zaliczkę oraz kwota 1.007 zł stanowiąca uzupełniającą opłatę sądową od rozszerzonego powództwa.